

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 1659/2022
10.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Иване Рађеновић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ког заступа пуномоћник Јован Продановић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Зеленило“ Панчево, ког заступају пуномоћници Бранислав Бјелица и Зоран Крстић, адвокати из ..., уз учешће умешача на страни туженог Града Панчева, ког заступа Градско правобранилаштво Града Панчева, ради исплате разлике између припадајуће и исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, вредност предмета спора 197.172,00 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4380/21 од 28.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 10.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог у односу на одлуку о тужбеном захтеву тужиоца.

II ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1 635/19 од 25.06.2021. године у ставу 2, 3 и 4. изреке и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора исплати укупан износ од 73.546,57 динара за период од 01.11.2016. године до 31.10.2019. године, са припадајућом законском затезном каматом на тражене износе, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова исхране у току рада исплати укупан износ од 71.453,56 динара, за период од 01.11.2016. године до 31.10.2019. године са припадајућом законском затезном каматом на тражене износе, као неоснован.

Свака странка сноси своје трошкове поступка.

III НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог у односу на одлуку о противтужбеном захтеву туженог, у делу у ком је потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 635/19 од 25.06.2021. године у ставу првом изреке.

IV ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4380/21 од 28.01.2022. године, у делу у ком је потврђена пресуда Основног суда у Панчеву П1 635/19 од 25.06.2021. године у ставу 1. изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 635/19 од 25.06.2021. године одбијен је противтужбени захтев туженог да се утврди да тужилац као запослени код корисника јавних средстава има право на наплату – исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора према посебном Колективном уговору за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије од 18.03.2015. године и посебног Колективног уговора за јавна и јавнокомунална предузећа Града Панчева од 25.06.2015. године за време важења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, као и да се обавезе тужилац да туженом накнади све парничне трошкове, са законском затезном каматом од извршности до коначне исплате. У ставу другом усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора исплати укупан износ од 73.546,57 динара за период од 01.11.2016. године до 31.10.2019. године са припадајућом законском затезном каматом на опредељене износе у овом ставу изреке. У ставу трећем усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова исхране у току рада исплати укупан износ од 71.453,56 динара за период од 01.11.2016. године до 31.10.2019. године са припадајућом законском затезном каматом на појединачно опредељене износе у овом ставу изреке. У ставу четвртном обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4380/21 од 28.01.2022. године потврђена је првостепена пресуда Основног суда у Панчеву и одбијене жалбе туженог и умешача на страни туженог као неосноване. Одбијен је захтев умешача на страни туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију по основу одредбе члана 404. ЗПП, због погрешне примене материјалног права, ради уједначавања судске праксе и разматрања питања од општег интереса.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије, сходно одредби става 2. истог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Ценећи испуњеност услова за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, Врховни касациони суд налази да је потребно дозволити одлучивање о посебној ревизији туженог у делу одлуке о тужбеном захтеву, у интересу равноправности грађана. Наведено из разлога што се побијаном другостепеном пресудом у том делу одступа од правног схватања Врховног касационог суда, изнетог у одлукама у истој чињеничноправној ситуацији.

У складу са изнетим одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд налази да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог. У том периоду овде тужени као послодавац исплаћивао је тужиоцу, као и осталим запосленима, накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора у складу са Правилником о зарадама, накнадама зараде, додацима на зараде и друга примања. Према поменутом Правилнику, накнада трошкова за исхрану у току рада износила је 1.500,00 динара месечно, а регрес за коришћење годишњег одмора 1.000,00 динара месечно. Првостепеном пресудом, потврђеном другостепеном, тужиоцу је досуђена разлика између поменутих накнада обрачуната у вредности прописаној Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике и Посебним колективним уговором за јавна и јавна комунална предузећа Града Панчева и накнаде тих трошкова које су тужиоцу исплаћене у утуженом периоду. Висина потраживања утврђена је на основу вештачења обављеног од стране вештака економско-финансијске струке.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца за исплату разлике применом одредби члана 9. став 1. и 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, као и применом релевантних одредби Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и Посебног колективног уговора за јавна и јавно-комунална предузећа Града Панчева. Првостепени суд је становишта да се одредба члана 4. Закона о привременом уређивању основица не односи на накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Другостепени суд налази да се у основну нето плату у смислу Закона о привременом уређивању основица не урачунавају они елементи плате које закон и иначе не подводи под основну нето зарату, као што су трошкови из члана 118. Закона о раду. Под другим сталним примањима код корисника јавних средстава сматрају се примања која имају карактер накнаде за рад лицу које није засновало радни однос код корисника јавних средстава, у шта се по становишту другостепеног суда не могу сврстати поменуте накнаде.

Нижестепени судови су на утврђено чињенично стање погрешно применили матетријално право.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава (на снази од 28.10.2014. године) предвиђено је да су ништаве одребе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и другог сталног примања код субјеката из члана 2. тог закона, донет за време његове примене. Циљ поменутог закона дефинисан је у члану 1. као очување финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. Оба поменута Посебна колективна уговора код туженог донета су за време важења наведеног закона. Под зарадом се у смислу одредбе члана 105. Закона о раду, на коју сходно упућује и Закон о

привременом уређивању основице, подразумева и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора.

Поменути Посебни колективни уговори код туженог донети су након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава па су ништаве одредбе тих аката којима се предвиђају елементи на основу којих се повећава износ зараде. Накнада која је предмет тужбеног захтева представља саставни део зараде, па Посебним колективним уговором, донетим након ступања на снагу Закона, ова накнада није могла бити повећана. Следи да тужилац нема право на разлику између накнада предвиђених тим Колективним уговорима и накнаде коју је по том основу тужени послодавац исплатио.

Како је на чињенично стање погрешно примењено материјално право, Врховни касациони суд преиначио је првостепену и другостепену пресуду у делу одлуке о тужбеном захтеву и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, па је применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Одлука о трошковима донета је применом одредби члана 153, 154. и 163. ЗПП. Како је према преиначеној пресуди одбијен тужбени захтев туженог, а ревизија одбачена против дела одлуке којим је одбијен притивтужбени захтев туженог, Врховни касациони суд је одредио да свака странка сноси своје трошкове поступка у складу са одредбом чл. 153 ст. 2 ЗПП.

Испитујући испуњеност услова за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, у делу одлуке о противтужбеном захтеву туженог, Врховни касациони суд је утврдио да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. ЗПП.

Имајући у виду разлоге на којима је заснована другостепена пресуда у делу одлуке о противтужбеном захтеву, Врховни касациони суд је становишта да не постоји потреба за новим тумачењем права о наведеном правном питању. Не постоји ни потреба за разматрањем питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни за уједначавањем судске праксе. Нижестепени судови су дали разлоге за одлуку о одбијању противтужбеног захтева туженог, налазећи да није у питању прејудицијелна противтужба за утврђење од које зависи исход спора.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд одлучио је као у ставу трећем изреке, применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије туженог у делу одлуке о противтужбеном захтеву, у складу са одредбом члана 410. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија туженог у том делу недозвољена.

Одредбом члана 403. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Вредност предмета спора по противтужби износи 1.000,00 динара. Како не постоји ревизијски цензус за одлучивање о ревизији туженог у делу одлуке о противтужбеном захтеву, следи да је ревизија туженог недозвољена.

У складу са изнетим, одлучено је као у ставу четвртом изреке, применом одредбе члана 413. ЗПП.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**